

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 maja 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Andrzej Kaczmarek (sprawozdawca)
Sędziowie:	SA Barbara du Château SO del. do SA Elżbieta Józwiakowska
Protokolant	Agnieszka Grzywna

przy udziale Leopolda Piętała prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w Lublinie

po rozpoznaniu w dniu 29 maja 2012 r.

sprawy ***Ł. D. i D. M. (1)***

oskarżonych z art. 280 § 2 k.k. w zb. z art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i inne

z powodu apelacji wniesionych przez obrońców oskarżonych

od wyroku Sądu Okręgowego w Radomiu

z dnia 15 grudnia 2011 r., sygn. akt II K 97/11

I. utrzymuje zaskarżony wyrok w mocy, uznając apelacje za oczywiście bezzasadne;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. D. W. – Kancelaria Adwokacka w R. kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem) zł tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu D. M. (1) z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

III. zwalnia oskarżonych w całości od kosztów sądowych postępowania odwoławczego i ustala, że wchodzące w ich skład wydatki ponosi Skarb Państwa

UZASADNIENIE

Ł. D. i D. M. (1) oskarżeni zostali o to, że:

I. w dniu 3 grudnia 2009r. w G., woj. (...) działając wspólnie i w porozumieniu, posługując się nożem typu scyzoryk oraz szarpiąc doprowadzili do stanu bezbronności E. P., a następnie skradli jej torebkę wraz z zawartością w postaci pieniędzy w kwocie 580 złotych, dowodu osobistego, karty do bankomatu (...) S.A., karty identyfikacyjnej klienta banku, portfela z materiału skóropodobnego, wyniku badania kota o łącznej wartości nie mniejszej niż 700 złotych,

tj. o czyn z art. 280 §2kk w zb. z art. 275 §1kk w zw. z art. 11§2kk

II. w dniu 15 lutego 2010r. w G., woj. (...) działając wspólnie i w porozumieniu, posługując się nożem typu scyzoryk poprzez jego przyłożenie do szyi doprowadzili do stanu bezbronności kobietę o nieustalonych danych personalnych i skradli jej, poprzez zerwanie, złoty łańcuszek i bransoletkę o nieustalonej wartości,

tj. o czyn z art. 280 §2kk

III. (IV a/o) w lutym 2010r. w G., woj. (...) działając wspólnie i w porozumieniu, używając przemocy w postaci szarpania doprowadzili do stanu bezbronności kobietę o nieustalonych danych personalnych i skradli jej torebkę wraz z zawartością o nieustalonej wartości

tj. o czyn z art. 280§1 kk

IV. (V a/o) w dniu 17 listopada 2010r. w G., woj. (...) w pobliżu sklepu (...) działając wspólnie i w porozumieniu zabrali w celu przywłaszczenia torebkę wraz z zawartością w postaci portfela z zawartością pieniędzy w kwocie 80 złotych, telefony komórkowego (...), telefonu komórkowego (...), dwóch bluetooth, karty kredytowej banku (...) S.A., dowodu osobistego, prawa jazdy, dowodu rejestracyjnego samochodu marki (...) nr rej . (...), dwóch kart do tankowania o łącznej wartości strat nie mniejszej niż 1700 złotych na szkodę A. J., przy czym działali oni publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego,

tj. o czyn z art. 278 §1 kk w zb. z art. 278 §5 kk w zw. z art. 278 §1 kk w zb. z art. 276 kk w zw. z art. 11 §2 kk w zw. z art. 57a §1 kk

V. (VI a/o) w grudniu 2009r. w G., woj. (...) w godzinach popołudniowych, w pobliżu cmentarza działając wspólnie i w porozumieniu zabrali w celu przywłaszczenia torebkę wraz z zawartością o nieustalonej wartości na szkodę kobiety o nieustalonych danych personalnych, przy czym działali oni publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego,

tj. o czyn z art. 278 §1 kk w zw. z art. 57a §1 kk

VI. (VII a/o) w styczniu 2010r. w G., woj. (...) w godzinach popołudniowych, w pobliżu sklepu (...) działając wspólnie i w porozumieniu zabrali w celu przywłaszczenia torebkę wraz z zawartością o nieustalonej wartości na szkodę kobiety o nieustalonych danych personalnych, przy czym działali oni publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego,

tj. o czyn z art. 278 §1 kk w zw. z art. 57a §1 kk

VII. (VIII a/o) w styczniu 2010r. w G., woj. (...) w godzinach popołudniowych, w pobliżu targowiska miejskiego działając wspólnie i w porozumieniu zabrali w celu przywłaszczenia torebkę wraz z zawartością o nieustalonej wartości na szkodę kobiety i nieustalonych danych personalnych, przy czym działali oni publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego,

tj. o czyn z art. 278 §1 kk w zw. z art. 57a §1 kk

VIII. (IX a/o) w lutym 2010r. w G., woj. (...) w godzinach przedpołudniowych, w pobliżu targowiska miejskiego działając wspólnie i w porozumieniu zabrali w celu przywłaszczenia torebkę wraz z zawartością o nieustalonej wartości na szkodę kobiety o nieustalonych danych personalnych, przy czym działali oni publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego,

tj. o czyn z art. 278 §1 kk w zw. z art. 57a §1 kk

a nadto Ł. D. o to, że:

IX. (X a/o) w styczniu 2010r. w G., woj. (...) zabrał w celu przywłaszczenia mężczyźnie o nieustalonych danych personalnych telefon komórkowy (...) o nieustalonej wartości, a następnie w celu utrzymania się w jego posiadaniu uderzył wspomnianego mężczyznę łokciem w twarz powodując jego upadek,

tj. o czyn z art. 281 kk

Sąd Okręgowy w Radomiu, wyrokiem z dnia 15 grudnia 2011 r., sygn. akt II K 79/11:

I. w granicach zarzucanych czynów w pkt **I** i **II** aktu oskarżenia **Ł. D.** i **D. M. (1)** uznał za winnych tego, że: popełnili w podobny sposób, w krótkich odstępach czasu dwa przestępstwa w tym:

- w dniu 3 grudnia 2009 roku w G., woj. (...), działając wspólnie i w porozumieniu, używając przemocy wobec E. P. i posługując się nożem typu scyzoryk, przy czym D. M. (1) okazując go pokrzywdzonej i szarpiąc ją, a Ł. D. zabezpieczając miejsce popełnienia czynu, zabrali w celu przywłaszczenia torebkę wraz z zawartością w postaci pieniędzy w kwocie 580zł oraz portfela o łącznej wartości 700zł na szkodę E. P. tj. czynu z art. 280§2kk;

- w dniu 15 lutego 2010 roku w G., woj. (...), działając wspólnie i w porozumieniu, używając przemocy wobec kobiety o nieustalonych danych personalnych i posługując się nożem typu scyzoryk, przy czym D. M. (1) okazując go i przykładając do szyi pokrzywdzonej, a Ł. D. szarpiąc ją, zabrali w celu przywłaszczenia złoty łańcuszek i bransoletkę o nieustalonej wartości na szkodę nieustalonej osoby, tj. czynu z art. 280§2kk i za to na podstawie art. 280§2kk w zw. z art. 91§1kk wymierzył D. M. (1) karę **3(trzech) lat i 6(sześciu) miesięcy** pozbawienia wolności, a Ł. D. przy zastosowaniu art. 60§1i §6 pkt2kk wymierzył karę **2(dwóch) lat pozbawienia wolności;**

II. w granicach zarzucanego czynu określonego w pkt **III** (IV aktu oskarżenia) **D. M. (1)** uznał za winnego tego, że: w lutym 2010r. w G., woj. (...) używając przemocy w postaci szarpania zabrał w celu przywłaszczenia torebkę o nieustalonej wartości na szkodę kobiety o nieustalonych danych personalnych, tj. czynu z art. 280§1kk i za to na podstawie art. 280§1kk wymierzył mu karę **2(dwóch) lat i 6(sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;**

III. w granicach zarzucanego czynu w pkt **IV** (V aktu oskarżenia) **Ł. D.** i **D. M. (1)** uznał za winnych tego, że: w dniu 17 listopada 2009r. w G., woj. (...) w pobliżu sklepu (...) działając wspólnie i w porozumieniu zabrali w celu przywłaszczenia torebkę wraz z zawartością w postaci portfela z pieniędzmi w kwocie 60 złotych, telefonu komórkowego (...), telefonu komórkowego (...) oraz dwóch urządzeń typu „bluetooth” o łącznej wartości strat nie mniejszej niż 1400 złotych na szkodę A. J., tj. czynu z art. 278§1kk i za to na podstawie art. 278§1kk wymierzył im kary: D. M. (1) **1(jeden) rok pozbawienia wolności**, a Ł. D. karę **8(osiem) miesięcy pozbawienia wolności;**

IV. na podstawie art. 85kk, art. 86§1kk i 91§2kk wymierzone D. M. (1) i Ł. D. kary połączył i orzekł łącznie wobec D. M. (1) karę **4(cztery) lat pozbawienia wolności**, a wobec Ł. D. karę **2(dwóch) lat pozbawienia wolności;**

V. w granicach zarzucanego czynu w pkt **V** (VI aktu oskarżenia) ustalił, że: **Ł. D.** i **D. M. (1)** w grudniu 2009r. w G., woj. (...) w pobliżu cmentarza, działając wspólnie i w porozumieniu zabrali w celu przywłaszczenia torebkę o nieustalonej wartości na szkodę kobiety o nieustalonych danych personalnych, tj. dopuścili się wykroczenia z art. 119§1kw, na podstawie art. 45§1kw w zw. z art. 5§1pkt4kpsw **postępowanie w sprawie umorzył;**

VI. **D. M. (1)** uznał za winnego dokonania zarzucanych w akcie oskarżenia czynów, określonych w pkt **VI** (VII a/o), **VII** (VIII a/o) i **VIII** (IX a/o) z tą zmianą, że wyeliminował z nich znamiona art. 57a§1kk i przyjął, iż są to wykroczenia z art. 119§1kw, na podstawie art. 119§1kw w zw. z art. 9§2kw i z art. 19kw wymierzył mu karę **aresztu 30(trzydziestu) dni;**

VII. **Ł. D.** uznał za winnego dokonania zarzucanych w akcie oskarżenia czynów, określonych w pkt **VI** (VII a/o) i **VIII** (IX a/o) z tą zmianą, że wyeliminował z nich znamiona art. 57a§1kk oraz w granicach zarzucanego w akcie oskarżenia, określonego w pkt **IX** (X a/o) uznał za winnego tego, że: w styczniu 2010r. w G., woj. (...) przywłaszczył sobie telefon komórkowy (...) o nieustalonej wartości na szkodę mężczyzny o nieustalonych danych personalnych i

przyjmując, iż są to wykroczenia z art. 119§1kw, na podstawie art. 119§1kw w zw. z art. 9§2kw i z art. 19kw wymierzył mu karę **aresztu 30(trzydziestu) dni**;

VIII. **Ł. D.** od popełnienia zarzucanych w akcie oskarżenia czynów określonych w pkt **III** (IV a/o) oraz **VII** (VIII a/o) uniewinnił;

IX. na podstawie art. 63 §1 kk zaliczył oskarżonym na poczet orzeczonych kar pozbawienia wolności okresy rzeczywistego pozbawienia wolności: **Ł. D.** od dnia 18 lutego 2010r. do dnia 28 grudnia 2010r., a **D. M. (1)** od dnia 19 lutego 2010r. do dnia 28 grudnia 2010r.

X. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. D. W. kwotę 2.056,80 (dwa tysiące pięćdziesiąt sześć złotych osiemdziesiąt groszy) zawierającą stawkę 23% VAT tytułem zwrotu nieopłaconych kosztów obrony z urzędu udzielonej **D. M. (1)**.

XI. zwolnił obu oskarżonych od ponoszenia na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Wyrok ten zaskarżony został apelacjami obrońców oskarżonych.

Obrońca oskarżonego **Ł. D.** zaskarżył wyrok w zakresie pkt. pkt. I, II, IV, VII oraz IX i zarzucił:

A. 1. błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę wyroku i mających wpływ na jego treść przez ustalenie na podstawie nieprawidłowej oceny dowodów, że oskarżony **Ł. D.** w dniu 3 grudnia 2009 roku w G., działając wspólnie i w porozumieniu z **D. M. (1)** używając przemocy wobec **E. P.** i posługując się nożem typu scyzoryk, przy czym **D. M. (1)** okazując go i szarpiąc ją, a **Ł. D.** zabezpieczając miejsce popełnienia czynu, zabrali w celu przywłaszczenia torebkę wraz z zawartością w postaci pieniędzy w kwocie 580 zł oraz portfela o łącznej wartości 700 zł na szkodę **E. P.**, w sytuacji gdy brak jest wystarczających i przekonywujących dowodów pozwalających na takie ustalenie;

2. błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę wyroku i mających wpływ na jego treść, przez ustalenie na podstawie nieprawidłowej oceny dowodów, że oskarżony **Ł. D.** w dniu 15 lutego 2010 roku w G., działając wspólnie i w porozumieniu z **D. M. (1)**, używając przemocy wobec kobiety o nieustalonych danych personalnych i posługując się nożem typu scyzoryk, przy czym **D. M. (1)** okazując go i przykładając do szyi pokrzywdzonej, a **Ł. D.** szarpiąc ją, zabrali w celu przywłaszczenia złoty łańcuszek i bransoletkę o nieustalonej wartości na szkodę nieustalonej osoby, w sytuacji gdy brak jest wyczerpujących i przekonywujących dowodów pozwalających na takie ustalenie;

3. błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę wyroku i mających wpływ na jego treść, przez ustalenie na podstawie nieprawidłowej oceny dowodów, że oskarżony **Ł. D.** w dniu 17 listopada 2009r. w G. w pobliżu sklepu (...) działając wspólnie i w porozumieniu z **D. M. (1)** zabrali w celu przywłaszczenia torebkę wraz z zawartością w postaci portfela z pieniędzmi w kwocie 60 złotych, telefonu komórkowego (...), telefonu komórkowego (...) oraz dwóch urządzeń typu „bluetooth” o łącznej wartości strat nie mniejszej niż 1400 złotych na szkodę **A. J.**, w sytuacji gdy brak jest wystarczających i przekonywujących dowodów pozwalających na takie ustalenie;

4. błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę wyroku i mających wpływ na jego treść, przez ustalenie na podstawie nieprawidłowej oceny dowodów, że oskarżony **Ł. D.** w styczniu 2010r. w G. w godzinach popołudniowych, w pobliżu sklepu (...) działając wspólnie i w porozumieniu z **D. M. (1)**, zabrali w celu przywłaszczenia torebkę wraz z zawartością o nieustalonej wartości na szkodę kobiety o nieustalonych danych personalnych, w sytuacji gdy brak jest jakichkolwiek dowodów pozwalających na takie ustalenie;

5. błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę wyroku i mających wpływ na jego treść, przez ustalenie na podstawie nieprawidłowej oceny dowodów, że oskarżony **Ł. D.** w lutym 2010r. w G. w godzinach popołudniowych, w pobliżu targowiska miejskiego działając wspólnie i w porozumieniu z **D. M. (1)** zabrali w celu przywłaszczenia torebkę wraz z zawartością o nieustalonej wartości na szkodę kobiety o nieustalonych danych personalnych, w sytuacji gdy brak jest jakichkolwiek dowodów pozwalających na takie ustalenie;

6. błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę wyroku i mających wpływ na jego treść, przez ustalenie na podstawie nieprawidłowej oceny dowodów, że oskarżony Ł. D. w styczniu 2010r. w G. przywłaszczył sobie telefon komórkowy (...) o nieustalonej wartości, na szkodę mężczyzny o nieustalonych danych personalnych, w sytuacji gdy brak jest wystarczających i przekonujących dowodów pozwalających nas takie ustalenie;

B. 1. obrazę przepisów postępowania, a to: art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k., co miało wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia poprzez uznanie za wiarygodne wyjaśnień złożonych przez oskarżonego Ł. D. w postępowaniu przygotowawczym w dniu 19 lutego 2010 roku (k. 17 – 19), w sytuacji gdy wyjaśnienia te nie znajdują potwierdzenia w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym i zgodnie z zasadami logiki oraz doświadczenia życiowego powinny zostać uznane za niewiarygodne i nie powinny być brane pod uwagę przy dokonywaniu ustaleń stanu faktycznego;

2. obrazę przepisów postępowania, a to: art. 410 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k., co miało wpływ na treść zaskarżonego wyroku, poprzez wydanie wyroku bez należytego uwzględnienia całokształtu okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej, polegające na powierzchownej ocenie zeznań E. P., z pominięciem treści tych zeznań złożonych przed Sądem podczas rozprawy toczącej się pod sygnaturą II K 96/10, w których to zeznaniach pokrzywdzona z całą stanowczością zaprzeczyła, aby tego czynu miał dokonać D. M. (1), co wyklucza sprawstwo oskarżonego Ł. D.;

3. obrazę przepisów postępowania, a to: art. 410 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k., co miało wpływ na treść zaskarżonego wyroku, poprzez wydanie wyroku z pominięciem treści zeznań złożonych przez E. P. w części, w której stanowczo wykluczyła sprawstwo D. M. (1), o czym świadczy treść uzasadnienia wyroku, w którym Sąd nie odniósł się do zeznań pokrzywdzonej we wskazanym powyżej zakresie oraz brak rozważenia przez Sąd możliwości popełnienia czynu na szkodę E. P. przez innego sprawcę, na co wskazywały zeznania pokrzywdzonej również w tej części gdy stwierdziła, że przedmiotem użytym przez sprawcę napadu mogła być brzytwa, a nie jak przyjęto w opisie czynu nóż;

4. obrazę przepisów postępowania, a to: art. 6 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 k.p.k., co miało wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia poprzez oddalenie wniosku obrońcy oskarżonego Ł. D. o dopuszczenie dowodu z przesłuchania w charakterze świadka S. D. na okoliczność ustalenia, czy oskarżony Ł. D. w okresie poprzedzającym składanie wyjaśnień w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym w niniejszej sprawie miał skłonności do konfabulacji, w sytuacji gdy przeprowadzenie zawnioskowanego dowodu miało istotne znaczenie dla oceny waloru dowodowego składanych przez oskarżonego wyjaśnień oraz mieściło się w granicach prawa oskarżonego do obrony zagwarantowanego w ustawie, Sąd natomiast zupełnie nieprawidłowo dokonał oceny przydatności dowodu i przesądził o jego treści jeszcze przed jego przeprowadzeniem.

Podnosząc powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanych mu czynów, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Obrońca oskarżonego D. M. (1) zaskarżył wyrok w zakresie pkt. pkt. I, II, III, IV, V i VI, VII, VIII oraz IX i zarzucił:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na treść orzeczenia polegający na przyjęciu, że oskarżony D. M. (1) dopuścił się czynów z punktów I, II, IV, V, VII, VIII, IX aktu oskarżenia, podczas gdy całokształt zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i prawidłowo ustalony stan faktyczny przeczą temu wnioskowi;

2. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia tj. art. 4 k.p.k. oraz art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę dowodów, bez uwzględnienia zasad prawidłowego rozumowania oraz doświadczenia życiowego, polegającą na uznaniu, za wiarygodne wyjaśnień oskarżonego Ł. D. złożonych w postępowaniu przygotowawczym w dniu 19 lutego 2010 r., podczas gdy po pierwsze sąd one sprzeczne z wiarygodnymi wyjaśnieniami oskarżonego D. M. (1), który zaprzeczył, iż dopuścił się przedmiotowych czynów; po drugie nie znalazł potwierdzenia w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym; po trzecie oskarżony Ł. D. tej części swojej relacji

na rozprawie głównej przed Sądem nie potwierdził i wiarygodnie zajęte w ten sposób stanowisko umotywowował i po czwarte wyjaśnienia oskarżonego Ł. D. złożone w toku śledztwa są niekonsekwentne, jego relacje składane w różnych fazach tego postępowania w znacznym stopniu odbiegają od siebie, są sprzeczne i wzajemnie się wykluczają, przez co nie mogą być brane przy ustalaniu stanu faktycznego;

3. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na treść orzeczenia polegający na przyjęciu, że oskarżony D. M. (1) dopuścił się czynu opisanego w punkcie pierwszym aktu oskarżenia, podczas gdy pokrzywdzona E. P. przy okazaniu jej oskarżonego D. M. (2) stwierdziła, że napastnik był zdecydowanie niższy od oskarżonego oraz miał w przeciwieństwie do niego pociągnąć twarz, zapadnięte policzki, bladą, czystą cerę przez co wykluczyła go jako sprawcę przedmiotowego przestępstwa;

4. obrazę przepisu postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia tj. art. 424 k.p.k. poprzez nie odniesienie się w treści uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia do zeznań pokrzywdzonej E. P., która nie rozpoznała w osobie oskarżonego sprawcy dokonanego na jej osobie rozboju, podając rysopis jednoznacznie różniący się od wyglądu oskarżonego;

5. obrazę przepisu postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia tj. art. 5 § 2 k.p.k. w zw. z art. 8 k.p.s.o.w. przez nierozstrzygnięcie wątpliwości co do wartości lub też braku jakiegokolwiek wartości skradzionych przedmiotów objętych zarzutem z punktów VII, VIII, IX aktu oskarżenia na korzyść oskarżonego, w sytuacji gdy wątpliwości te nie dają się usunąć ze względu na brak możliwości obiektywnego ustalenia wartości skradzionego mienia w sposób inny niż w oparciu o zeznania pokrzywdzonych, których tożsamości nie ustalono.

Podnosząc powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia czynów przypisanych mu w pkt. pkt. I, II, III, IV i VI wyroku, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w tej części i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny w Lublinie zważył co następuje.

Apelacje obrońców oskarżonych Ł. D. i D. M. (1), w których zaatakowano orzeczenie, wyrokujące w pierwszej instancji, Sądu Okręgowego w Radomiu, kwestionujące ustalenia faktyczne przyjęte za jego podstawę, czy afirmujące uchybienia procesowe, z oczywistych powodów nie mogły zostać uwzględnione. Nie oznacza to jednak, że zaskarżony wyrok należało, w całości utrzymać w mocy rzecz bowiem w tym, iż w zakresie czynów, opisanych w pkt. pkt. VI i VIII wyroku, a zakwalifikowanych z art. 119 § 1 k.w., doszło, w czasie postępowania międzyinstancyjnego, do przedawnienia się karalności, co powinno doprowadzić do uchylenia zaskarżonego, i w tych częściach, wyroku a następnie umorzenia postępowania na podstawie art. 45 § 1 k.w. w zw. z art. 5 § 1 pkt 1 k.p.s.w. Uchybienie to ewidentnie obciąża sąd odwoławczy i może zostać naprawione jedynie w drodze nadzwyczajnych środków zaskarżenia.

Obie apelacje zarzucają naruszenia zasad obiektywnej, swobodnej oraz kompleksowej oceny dowodów, a nadto, jako następstwo podnoszonych uchybień procesowych, poczynienie błędnych ustaleń faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia. Kontestują też uzasadnienie kwestionowanego orzeczenia, afirmując przede wszystkim braki w zakresie oceny zeznań pokrzywdzonej E. P.. Ponadto obrońca oskarżonego Ł. D. zarzucił naruszenie prawa do obrony oskarżonego wynikające z oddalenia wniosku dowodowego, zgłoszonego w formie pisemnej 7 grudnia 2012 r., co – zdaniem skarżącego „miało wpływ” na treść zaskarżonego orzeczenia.

Odnosząc się do tego ostatniego zarzutu, absolutnie nietrafnego, dość powiedzieć, że oddalenie rzeczonego wniosku dowodowego było całkowicie uprawnione. Trafnie bowiem skonstatował sąd meriti, iż stwierdzenie okoliczności, która miała być udowodniona wymaga wiadomości specjalnych, odnośnie których nie może przecież wypowiadać się ojciec oskarżonego, nieposiadający wiedzy z zakresu psychologii. Nie ulega przecież wątpliwości, że kwestia konfabulacji pozostaje w ścisłym związku ze zdolnościami postrzegania, zapamiętywania lub odtwarzania postrzeżeń, a dowód taki może zostać przeprowadzony – w odniesieniu do oskarżonego – jedynie wtedy, gdy przeprowadzenie takich badań jest nieodzowne (arg. ex. art. 74 § 2 pkt 2 k.p.k.). Najczęściej więc będzie to wiązało się z potrzebą określenia stanu zdrowia psychicznego oskarżonego, od ustalenia którego zależeć może karalność czynu. To zaś, że

ujawniony w sprawie materiał dowodowy nie ujawnił wątpliwości co do stanu zdrowia psychicznego oskarżonego Ł. D. nie budziło wątpliwości nawet autora apelacji. Nie dostrzega też skarżący, że realizowanie przez oskarżonego prawa do obrony może przejawiać się w prawie do kłamania, co oznacza, że przeprowadzenie wnioskowanego dowodu może mieć miejsce jedynie w wyjątkowych sytuacjach, a to dlatego, że tego rodzaju czynność dowodowa może doprowadzić, co najczęściej ma miejsce, również do ujawnienia dowodów obciążających. Jeżeli zważy się przy tym, że obrońca oskarżonego – z mocy ustawy – zobowiązany jest do przedsięwzięcia czynności jedynie na korzyść oskarżonego, to zgłoszenie takiego wniosku musiało wzbudzić wątpliwości sądu pierwszej instancji, co do możliwości jego uwzględnienia. Można odnieść wrażenie, że apelujący obrońca oskarżonego miał tego świadomość, skoro nie odwołał się do treści normatywnej z art. 74 § 2 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 193 § 1 k.p.k. formułując tezę dowodową, lecz instrumentalnie zgłosił wniosek, który z oczywistych powodów nie mógł zostać uwzględniony.

Pozostałe zarzuty podnoszone we wniesionych środkach odwoławczych mogą zostać omówione zbiorczo, a to dlatego, że zasadniczym dowodem obciążającym (wobec nieprzyznania się oskarżonego D. M. (1) do popełnienia zarzucanych mu czynów i odmowy składania wyjaśnień) stały się wyjaśnienia oskarżonego Ł. D., złożone w postępowaniu przygotowawczym (k. 18 – 19v). Dowód ten, z uwagi na postawę procesową oskarżonego, kontestowany jest przez autorów apelacji, którzy stanowczo utrzymują, iż wobec niejednorodnych wyjaśnień oskarżonego, w szczególności odwołaniu wyjaśnień, w których przyznał się on do popełnienia zarzucanych mu czynów oraz pomówił o ich popełnienie również oskarżonego D. M. (3), nie mógł zostać uznany za wiarygodny i stanowić podstawy ustaleń faktycznych zaskarżonego wyroku. Twierdzą przy tym skarżący, że przecież oskarżony Ł. D. wyjaśnił, że obciążające depozycje uzyskane zostały w wyniku wymuszenia, przez przesłuchujących go funkcjonariuszy Policji, określonej treści wyjaśnień, a brak potwierdzenia wyjaśnień obciążających w innych dowodach nie dał podstaw do uznania wyjaśnień z k. 18 – 19v za wiarygodne. Podobne stanowisko zajął też oskarżony D. M. (1) w oświadczeniu procesowym zatytułowanym apelacja.

Nie podzielił Sąd Apelacyjny w Lublinie stanowisk autorów apelacji. Prawdą jest, że oskarżony Ł. D. składał niejednorodne w swej treści wyjaśnienia. Rzecz jednak w tym, iż postępowanie dowodowe przed sądem meriti nie ujawniło okoliczności, które wskazywałyby na ingerencję organów procesowych w depozycje oskarżonego poprzez wymuszanie składania wyjaśnień określonej treści. Nawet jeżeli sugerowano oskarżonemu odstąpienie od tymczasowego aresztowania, jeżeli przyzna się on do popełnienia zarzucanych mu czynów, to nie oznacza to, iż złożył on wyjaśnienia w warunkach wyłączających swobodę wypowiedzi. Przecież Ł. D., gdyby był zatrzymany, gdyby stosowano wobec niego metody ograniczające swobodę wypowiedzi, nie zmieniałby tak wiele razy swoich wyjaśnień. Nie wskazał też, aby stosowano wobec niego naciski bezpośrednio przed, lub w trakcie, posiedzenia w przedmiocie zastosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania, kiedy to przyznał się do popełnienia zarzucanych mu czynów. Zważyć przy tym należy, że oskarżony w trakcie postępowania przygotowawczego (k. 25), nie twierdził aby był zmuszany do składania nieprawdziwych wyjaśnień a utrzymywał jedynie, że okoliczności zdarzeń będących przedmiotem osądu w niniejszej sprawie sam wymyślił.

Zmienność wyjaśnień oskarżonego Ł. D., wyjaśniającego powody zmiany stanowiska procesowego, a przede wszystkim brak racjonalnych wyjaśnień odnośnie powodu, zmiany depozycji obciążających, uzasadnia, w ocenie sądu odwoławczego, przekonanie o nieudolnej linii obrony prezentowanej przez oskarżonego, a nie o niewiarygodności jego wyjaśnień obciążających. Wszelako sąd meriti rozważył całokształt wyjaśnień oskarżonego i to zarówno korzystnych jak i niekorzystnych, co oznacza, że nie uchybił ani zasadzie obiektywizmu, ani zasadzie kompleksowej oceny dowodów. Trafność argumentacji Sądu Okręgowego w Radomiu, jej poprawność w aspekcie zasad logicznego rozumowania, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego nie daje podstaw do uznania zarzutów obrazy art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. za trafne.

Obrońca oskarżonego D. M. (1) podważając obciążające wyjaśnienia oskarżonego Ł. D., które stanowią podstawę ustaleń faktycznych czynu z dnia 3 grudnia 2009 r., popełnionego na szkodę E. P. powiada, że depozycje Ł. D. nie mają oparcia w innych dowodach i przywołuje zeznania pokrzywdzonej z k. 385 – 387, twierdząc, że „wykluczyła ona oskarżonego jako napastnika”. Jednak analiza zeznań E. P. nie ujawniła tego rodzaju twierdzenia w odniesieniu do oskarżonego D. M. (1). Wykluczyła ona oskarżonego Ł. D. (k. 836), który bezpośrednio nie dokonywał rozboju

na pokrzywdzonej lecz zabezpieczał miejsce popełnienia czynu, a to dlatego, że pokrzywdzona była nauczycielką w gimnazjum, do którego Ł. D. uczęszczał.

Faktem jest, że E. P. nie była pewna rozpoznania oskarżonego D. M. (1), chociaż zeznała, że ma on podobną cerę, a postawą, budową ciała przypominał jej napastnika (k. 386v). Nie można więc dziwić się braku pewności rozpoznania w sytuacji, gdy pokrzywdzona nie zdążyła się dokładnie przyjrzeć napastnikowi bo „to były ułamki sekund, było to w biegu”.

Trafności ustaleń sądu pierwszej instancji, wobec wyjaśnień Ł. D., opisującego przebieg zdarzenia z relacji oskarżonego D. M. (1), nie da się więc podważyć wątpliwościami wynikającymi z zeznań pokrzywdzonej. Depozycje Ł. D. pozostają przecież w zgodzie z zeznaniami pokrzywdzonej zarówno co do miejsca, czasu zdarzenia jak i sposobu zachowania sprawcy. Nie mógł przecież Ł. D. wymyślić wszystkich tych okoliczności, tak aby były one zgodne z zeznaniami pokrzywdzonej.

Nie znalazł też sąd odwoławczy podstaw do zakwestionowania ustaleń dotyczących zdarzenia z dnia 15 lutego 2010 r., a odmówienie wiary wyjaśnieniom D. M. (1), w których utrzymywał on, iż tego dnia przebywał w domu i nie mógł popełnić przypisanego mu czynu, nie narusza reguł rzetelnego procesu. Ustalenia w tym zakresie oparte zostały na uznanych za wiarygodne wyjaśnieniach Ł. D., a nieustalonej osoby pokrzywdzonej nie stanowi przeszkody w przypisaniu oskarżonym popełnienia przestępstwa na szkodę nieustalonej osoby.

Trafnie sąd pierwszej instancji, oceniając, przyjęte za podstawę ustaleń zaskarżonego wyroku wyjaśnienia Ł. D., odwołuje się do zeznań ustalonych pokrzywdzonych, którzy potwierdzają depozycje oskarżonego. Nie dotyczy to tylko zeznań E. P. ale również A. J., pokrzywdzonej w zdarzeniu z dnia 17 listopada 2009 r.

Reasumując, stwierdzić należy, że wyrokujący w pierwszej instancji Sąd Okręgowy w Radomiu nie uchybił regułom rzetelnego procesu ani w zakresie prowadzonego postępowania dowodowego, ani oceny przeprowadzonych dowodów. Kompleksowość rozważań sądu, z respektowaniem zasady obiektywizmu ma swoje uargumentowanie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Pewne jego mankamenty, w zakresie omówienia zeznań pokrzywdzonych, nie mogą rzutować na samo orzeczenie, którego treść znajduje oparcie w ujawnionym materiale dowodowym.

Nie było więc orzeczenie sądu pierwszej instancji, w chwili wyrokowania, dotknięte żadnym z podniesionych w apelacjach uchybień, również w zakresie ustalenia wartości przedmiotów przestępstw. Nie znalazł też sąd odwoławczy podstaw do ingerencji w zaskarżone orzeczenie w zakresie kar pozbawienia wolności (jednostkowych oraz łącznych) wymierzonych oskarżonym. Sąd pierwszej instancji stanowisko w tym względzie uzasadnił należycie, a kontrola odwoławcza nie ujawniła, aby przekroczone zostały dyrektywy wymiaru oskarżonym kary, w szczególności stopień winy oskarżonych. Nie da się tak ukształtowanych kar uznać za rażąco niewspółmierne w rozumieniu art. 438 pkt 4 k.p.k., a skoro tak to, w tym zakresie zaskarżony wyrok należało utrzymać w mocy, co nie odnosi się do uwagi przedstawionej we wstępnej części uzasadnienia.

Rozstrzygnięcie o kosztach sądowych za drugą instancję znajduje swoje uzasadnienie w treści art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze oraz w art. 624 § 1 k.p.k.